

Правове регулювання основних форм участі територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування

ПЛАН:

1. Основні форми участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення.
2. Місцевий референдум як форма безпосередньої участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення
3. Поняття, типи, види та правове регулювання проведення місцевих виборів
 - Типи, види місцевих виборів;
 - Виборче право;
 - Виборча система;
 - Основні етапи проведення місцевих виборів;
 - Процес відкликання депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів за народною ініціативою.
1. Організація і проведення загальних зборів (конференції) жителів.
2. Місцеві ініціативи та громадські слухання: процедурні аспекти реалізації.
3. Консультативно-дорадчий орган при органах та/або посадових особах місцевого самоврядування та
4. Громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування
5. Правове регулювання права на звернення до органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

**Згідно з ст. 40
Конституції України
під *територіальною
громадою*
розуміється**

**сукупність жителів
об'єднаних постійним
проживанням у межах села,
селища, міста, що є
самостійними
адміністративно-
територіальними одиницями
або добровільне об'єднання
жителів кількох сіл, що мають
спільний адміністративний
центр**

Територіальна громада (села, селища, міста, області, району, району у місті)

жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, селищ, міст, що мають єдиний адміністративний центр

Житель

громадянин України, який задекларував або зареєстрував місце проживання на території територіальної громади

фактичне місце проживання/перебування якого підтверджується довідкою про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи

крім військовослужбовця строкової служби, фізичної особи, яка за вироком суду перебуває у місці позбавлення волі

Види територіальних громад

Основні (базового рівня)

села

селища

міста

Об'єднана територіальна
громада (ОТГ)

Факультативні (асоційованого рівня)

району

області

Ознаки територіальної громади

територіальна

спільне проживання осіб (жителів), котрі входять до громади на певній території

інтегративна

територіальна громада виникає на основі об'єднання всіх жителів, що мешкають на певній території незалежно від того, чи є вони громадянами даної держави

інтелектуальна

в основі формування територіальної громади лежать спільні інтереси жителів, які мають специфічний характер і виявляються у вигляді широкого спектра виникаючих між ними системних індивідуально-територіальних зав'язків

майнова

територіальна громада є суб'єктом права комунальної власності (

фіскальна

члени територіальної громади є платниками місцевих податків і зборів

Функції територіальної громади

це основні напрями й види муніципальної діяльності цих спільнот щодо реалізації права громадян на участь у місцевому самоврядуванні, які виражають волю й інтереси місцевих жителів і забезпечують здійснення ними взаємовідносин з державою, її органами, органами місцевого самоврядування в межах Конституції і законів України

За сферами суспільних відносин

Політична

Соціально-культурна

Економічна

Екологічна

Контрольна

Бюджетно-фінансова

Матеріально-фінансова

Зовнішні функції наприклад реалізуються в процесі налагодження зв'язків з містами побратимами

Міста-побратими — це два міста в різних державах, між якими встановлені партнерські відносини. Побратими співпрацюють в різних сферах: культурі, освіті, економіці, екології, туризмі, житлово-комунальному господарстві. Вони обмінюються досвідом, культурною та історичною спадщиною, проводять спільні виставки і змагання, допомагають один одному у скрутні часи.

Запоріжжя підтримує побратимські відносини з вісьмома містами в Європі і Азії.

Ашдод, Ізраїль 3 13 вересня 2011 року У 2010 році представники Запоріжжя в складі української делегації відвідали міжнародну туристичну виставку в Ашдоді. Під час зустрічі було піднято питання співпраці з українськими містами. Міська рада Ашдода вибрала Запоріжжя, оскільки в їх місті діє запорізьке земляцтво. Угода про партнерство була підписана 13 вересня 2011 року під час візиту ізраїльської делегації на чолі з мером Ашдода в Запоріжжя

Лахті, Фінляндія 3 21 лютого 1953 року, Лахті — індустріальне місто і порт в південній частині Фінляндії з населенням близько 100 тисяч жителів Лахті — перше місто-побратим Запоріжжя. Договір про побратимство сторони підписали в 1953 році за ініціативою фінів. Сталося це через перекладацьку помилку: фіни вважали Запоріжжя містом столярів, а не сталеварів. Оскільки самі вони були мебельниками, співпраця між містами здавалась їм цілком логічною.

Одна з перших вулиць Бабурки, Лахтинська, названа на честь дружби міст. А в 1973 році на честь фінського побратима був названий запорізький ресторан Лахті. Меблі для ресторану виготовили фінські майстри.

Бельфор, Франція 3 2 липня 1967 року Побратимом Запоріжжя Бельфор став в липні 1967 року. Французьке місто завжди радо приймало делегації із Запоріжжя і учнів школи №50, з якою Бельфор підтримував дружні стосунки. На честь побратима в Запоріжжі названа вулиця — бульвар Бельфорський в Дніпровському районі.

Основні форми участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення

Стаття 21 Загальної декларації прав людини гарантує право кожного обирати органи місцевої влади.

Види форм

індивідуальні

звернення, служба в органах місцевого самоврядування

колективні

місцевий референдум, місцеві вибори, загальні збори громадян за місцем проживання, місцеві ініціативи, громадські слухання, колективні звернення до органів та посадових осіб місцевого самоврядування, участь у роботі органів місцевого самоврядування

Форми участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення (ст. 6¹ зміни від 09.05.2024 р.)

місцевий референдум

загальні збори (конференція) жителів

місцева ініціатива

громадські слухання

участь жителів у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету

публічні консультації

консультативно-дорадчий орган при органах та/або посадових особах місцевого самоврядування

громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Участь територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення може здійснюватися безпосередньо та/або з використанням інформаційно-комунікаційних технологій,

Загальні збори (конференція) жителів

загальні збори жителів

зібрання всієї або частини територіальної громади для участі у вирішенні питань місцевого значення

конференція жителів

проведення загальних зборів жителів шляхом зібрання делегатів жителів всієї території територіальної громади або її окремої частини, уповноважених представляти інтереси інших жителів відповідної території на підставі рішень загальних зборів, проведених у межах дрібніших частин території територіальної громади, для участі у вирішенні питань місцевого значення

Участь жителів у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету

Жителі мають право брати участь у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету шляхом внесення відповідних пропозицій.

Форми та порядок внесення пропозицій жителями щодо коштів місцевого бюджету визначаються рішенням ради або статутом територіальної громади

Публічні консультації

Жителі мають право брати участь у публічних консультаціях, організованих органами місцевого самоврядування, шляхом внесення пропозицій щодо вирішення питань місцевого значення (ЗУ «Про публічні консультації» від 20.06.2024 р. Набуває чинності через 12 міс. після завершення воєнного стану)

Громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування є формою громадського контролю, що передбачає проведення його ініціатором аналізу діяльності відповідних органів та посадових осіб, підготовку висновків та пропозицій

Висновки та пропозиції, підготовлені за результатами громадського оцінювання, мають бути розглянуті виконавчим комітетом сільської, селищної, міської ради за участю його ініціаторів протягом 30 робочих днів з дня їх надходження, а місцевою радою - на наступній черговій сесії ради

вирішуєш ти

вирішують
замість
тебе

Місцевий референдум в Україні

Місцевий референдум

Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" Ст. 7

Прийняття територіальною громадою рішення з питання місцевого значення шляхом прямого волевиявлення

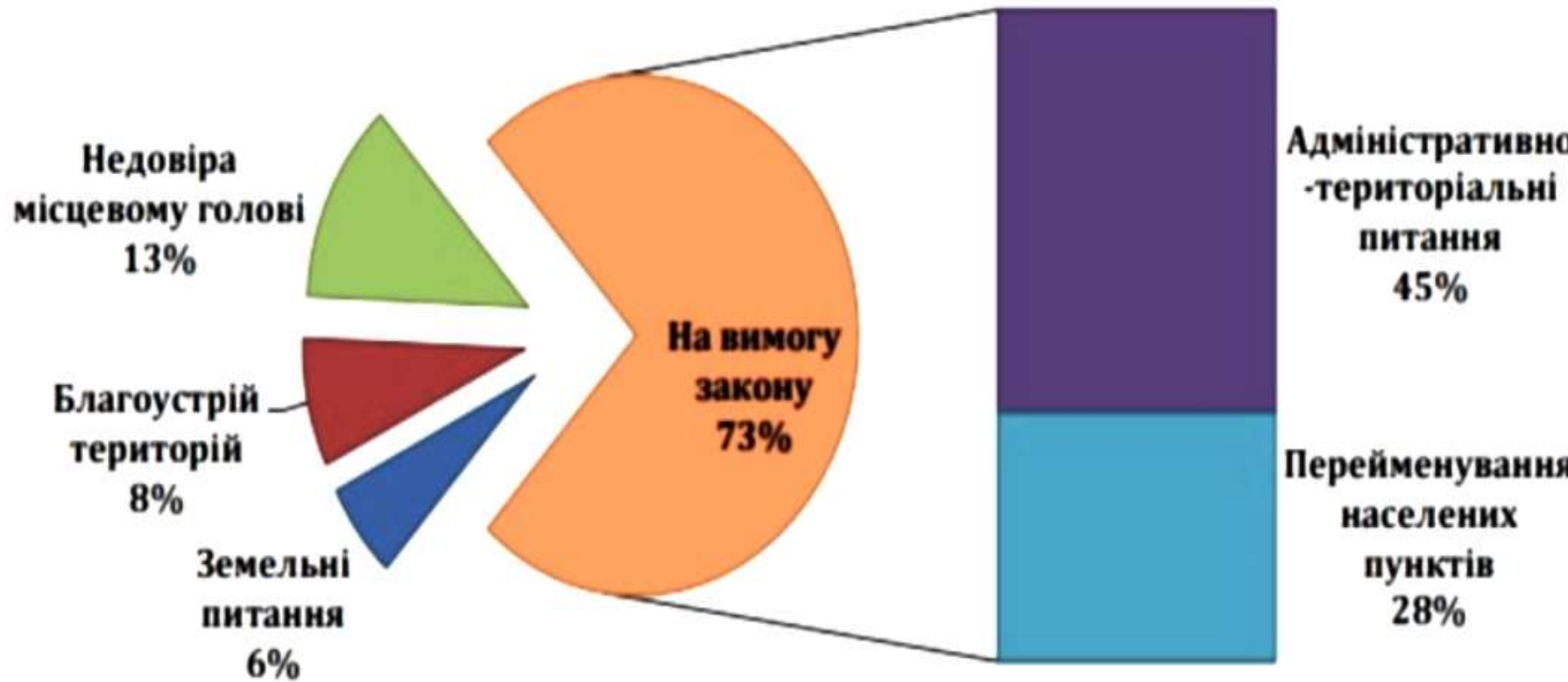
*В Україні місцевий референдум є технічно неможливим, оскільки нормативно-правова база місцевого референдуму була ліквідована зі скасуванням **Закону України «Про всеукраїнський та місцевий референдум»***

Ініційовані та фактично проведені місцеві референдуми (1991 - 2012 рр.)

- Відбулися
- Не відбулися

Співвідношення тем, винесених на місцеві референдуми (%)

Принцип загального виборчого права

Право бути обраним
Не мають

Парламентські

Президентські

Місцеві

громадянин, який має судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку

- 1) Особа, яка двічі підряд обиралася на пост Президента України
- 2) Особа, повноваження якої на посту Президента України були припинені достроково

громадянин України, який має судимість за:

- вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину,
- кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян
- корупційного кримінального правопорушення, якщо ця судимість не погашена або не знята

Право висування кандидата на місцевих виборах

мають

Місцеві

Громадяни України, які мають право голосу.
право реалізується:

1. через політичні партії (обласні, районні, міські, районні у містах, республіканські організації)
2. шляхом самовисування